

v evropské politice (21.5. – 27. 5. 2018)

Událost týdne:

23. května byl italským prezidentem Sergiem Mattarellou jmenován nový premiér Itálie. Stal se jím profesor práv a advokát Giuseppe Conte, na jehož kandidatuře se shodly protestní Hnutí pěti hvězd (MS5) a euroskeptická Liga Severu. Conte po setkání s prezidentem uvedl, že chce obhájit místo Itálie v Evropě. MS5 a Liga již zveřejnily svůj koaliční program, který však vyvolává znepokojení u evropských partnerů. Na konci týdne se Conte vzdal funkce, jelikož neuspěl u prezidenta s návrhem na sestavení vlády. Ten odmítl jmenovat ministrem financí euroskeptického Paola Savonu, jenž podporuje odchod země z eurozóny. Podle médií tak selhal pokus Ligy a M5S sestavit koaliční vládu a Itálie směřuje k předčasným volbám.

22. května schválila dolní komora ruského parlamentu zákon o sankcích proti USA a „jiným nepřátelským zemím“. Zákon reaguje na zpřísnění amerických sankcí, které se dotkly osob z okolí ruského prezidenta Vladimira Putina. Ruské sankce nebudou uvaleny na produkty, které nelze nahradit dovozem ze třetích zemí. Osvobozena bude také produkce, která je důležitá pro zdraví obyvatelstva, fungování ekonomiky a určená k osobní spotřebě. Platnost sankcí musí potvrdit prezident, jemuž zákon také umožní vyhlásit dodatečné sankce.

22. května informovala Česká televize, že německá prokuratura chce opět požádat soud Šlesvicka-Holštýnska, aby vydal bývalého katalánského premiéra Carlese Puigdemonta do Španělska kvůli obvinění ze vzpoury. Soud již jednou vydání zamítl, avšak státní zastupitelství získalo nové důkazy. Podle agentury DPA jsou novými důkazy videa výtržnosti z nepokojů v Katalánsku. Požadavku prokuratury, aby byl expremiér opět vzat do vazby, však soud nevyhověl. Puigdemont od počátku dubna pobývá v Berlíně a čeká na rozhodnutí justice.

23. května představila Evropská komise (EK) návrh rozpočtu EU pro rok 2019, který by měl podpořit ekonomiku, solidaritu a posílit bezpečnost hranic. Závazky jsou navrženy na 166 miliard eur a platby na 149 miliard eur. V obou případech se jedná o navýšení o 3 % oproti stávajícímu rozpočtu. Podle eurokomisaře pro rozpočet a lidské zdroje Günthera Oettingera je návrh ambiciózní a podporuje priority jako investice, zaměstnanost, migrace či bezpečnost. Konečnou podobu musí schválit země EU a Evropský parlament.

24. května zveřejnila britská vláda podklady pro jednání o budoucích vztazích s EU. Z dokumentů vyplývá, že Británie si chce zajistit těsnou spolupráci s EU v oblasti zahraniční politiky. Dokument předpokládá pružné konzultace s EU ohledně kooperace či zapojení britského ministra zahraničí do unijních schůzek. Vyplývá z něj také, že významná je především obranná a bezpečnostní spolupráce či zapojování do misí EU. Po třech dnech rozhovorů s EU však nedošlo k posunu v žádných bodech ohledně dohody o brexitu. Britská premiérka Theresa Mayová nepodpořila setrvání Británie v celní unii.

25. května podala španělská opoziční Socialistická strana návrh na vyslovení nedůvěry vládě Lidové strany (PP). Učinila tak v reakci na korupční skandál PP, v jehož rámci bylo předchozí den odsouzeno k vysokým trestům až třicet regionálních politiků a PP dostala vysokou pokutu. Vedení strany se rozhodlo proti verdiktu odvolat. Liberální strana Ciudadanos, která menšinovou vládu PP zatím podporovala, chce prosadit předběžné volby, případně podat vlastní návrh na vyslovení nedůvěry.

25. května oznámila nizozemská vláda, že spolu s Austrálií podnikne kroky proti Rusku, jenž podle vyšetřovatelů má podíl na zodpovědnosti za sestřelení malajsijského letadla nad východní Ukrajinou v roce 2014. Podle mezinárodního týmu vyšetřovatelů byl let sestřelen raketovým systémem patřícím Rusku z území ovládaného proruskými separatisty. Země požádaly Rusko, aby zahájilo dialog, který ukončí utrpení a škody způsobené sestřelením, při kterém zemřelo 298 lidí (193 Nizozemců). K přijetí této zodpovědnosti vyzvala také EU a Severoatlantická aliance NATO.

Telegraficky

- Dne 22. května se setkal šéf sociální sítě Facebook Mark Zuckerberg s vedením Evropského parlamentu (EP) a omluvil se za to, že nebylo dostatečně zabráněno zneužívání dat ze sociální sítě.
- Dne 22. května informovala agentura ČTK s odkazem na agenturu Unian o pokračujících bojích v ukrajinské Doněcké a Luhanské oblasti.

© CEVRO, z. s. 2018

www.cevro.cz, info@cevro.cz

Zpracovala: Monika Zuberová

